

Rapportering om tvivelaktig transaktion

Anvisning till rapporterings-
skyldiga

ESAVI/10841/2021

Innehåll

Checklista på tvivelaktiga transaktioner	6
1. Rapport om en tvivelaktig transaktion	7
1.1. Tvivelaktig transaktion	7
1.2. Vad är en rapport om en tvivelaktig transaktion – och vad är den inte	8
1.3. Hur lämnas rapporten?	8
1.4. Vad rapporterar jag om?	9
2. Förmedlare av fastigheter och hyreslägenheter	11
Exempelfall	12
3. Bokförare	13
Exempelfall	14
4. Juridiska tjänster	15
Exempelfall	16
5. Företagstjänster	17
Exempelfall	17
6. Pantlåneinrättningar	19
Exempelfall	20
7. Tillhandahållare av finansiella tjänster, kreditgivare och valutaväxlare	21
Exempelfall	22
8. Indrivningsbyråer	23
Exempelfall	24
9. Konst- och varuhandlare	25
Exempelfall varuhandel	26
Exempelfall konsthandel	26
10. Skatterådgivare	28
Exempelfall	28

CHECKLISTA

Rapporten om en tvivelaktig transaktion är för myndigheten viktig tipsinformation, med vilken rapporteraren tipsar om exceptionell verksamhet. Då en sådan rapport lämnas är det inte fråga om en brottsanmälan!

- 1. Utarbeta en riskbedömning som lämpar sig för din egen verksamhet för att identifiera och bedöma riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism.**
- 2. Identifiera din kund och kontrollera dennas identitet.**
- 3. Lär känna din kund och dennas verksamhet och följ kontinuerligt upp verksamheten för att kunna uppdaga tvivelaktiga transaktioner.**
- 4. Registrera dig som användare av rapporteringsapplikationen som CKP:s central för utredning av penningtvätt upprätthåller (<https://ilmoitus.rahanpesu.fi>).**
- 5. Rapportera alla tvivelaktiga transaktioner som du uppdagat till CKP:s central för utredning av penningtvätt med låg tröskel.**
- 6. Avslöja inte att du lämnat en rapport för vare sig den som rapporten gäller eller någon annan person.**
- 7. Håll uppgifterna och handlingarna som inhämtats för lämnandet av rapporten åtskilda från kundregistret eller andra system. Förvara uppgifterna i 5 år.**
- 8. Utarbeta anvisningar och utbilda dina anställda att agera i enlighet med åliggandena i lagen om penningtvätt.**
- 9. Följ regelbundet upp sanktions och infrysningslistorna.**
- 10. Bedöm riskerna som hänför sig till din egen verksamhet på nytt då affärsverksamheten ändras och uppdatera regelbundet riskbedömningen du utarbetat.**

1. Rapport om en tvivelaktig transaktion

1.1. Tvivelaktig transaktion

En tvivelaktig transaktion innebär en transaktion som avviker från kundens sedvanliga verksamhet eller som är atypisk för verksamheten. En transaktions tvivelaktighet bedöms utgående från de allmänna erfarenheterna som erhållits av branschen. En transaktion kan vara tvivelaktig också på grund av sitt ekonomiska värde just i fråga om den kunden.

En företagare som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om penningtvätt (*rapporteringskyldig*) ska ha kännedom om sin kunds verksamhet så, att det är möjligt att fästa uppmärksamhet vid avvikande transaktioner. En rapporteringskyldig ska inhämta uppgifter om sin kund och dennas verksamhet och följa upp kundens verksamhet. Uppföljningen ska vara tillräcklig i relation till kundens verksamhets karaktär och omfattning, kundrelationens varaktighet och längd och riskerna så att det säkerställs att kundens verksamhet motsvarar den erfarenhet och kännedom som den rapporteringskyldiga har om sin kund och dennas verksamhet.

En rapporteringskyldig ska fästa uppmärksamhet vid exceptionella transaktioner och vid behov utreda ursprunget för penningmedlen som hänför sig till transaktionen. Om en rapporteringskyldig uppdagar en exceptionell transaktion, ska denna utreda grunden för transaktionen. Om transaktionen även efter den utredning som erhållits verkar tvivelaktig eller ingen utredning alls erhållits, ska en rapport om detta utan dröjsmål lämnas till centralen för utredning av penningtvätt. Då en rapport lämnas ska ageras så snabbt som möjligt så att penningmedlen som rapporten gäller eller annan egendom inte hinner förflyttas utom myndigheternas räckhåll.

Om en tvivelaktig transaktion uppdagas innan den genomförs eller ännu inte är slutförd, ska den rapporteringskyldiga avbryta transaktionen för ytterligare utredningar eller helt vägra genomföra den. Den rapporteringskyldiga kan ändå slutföra transaktionen, om transaktionen inte kan lämnas icke slutförd eller ett avbrytande av den eller en vägran att genomföra den sannolikt skulle försvåra utredningen av den verkliga förmånstagaren i transaktionen. Även om den rapporteringskyldiga skulle vägra genomföra transaktionen eller etablera kundförhållandet eller kundförhållandet skulle sägas upp till följd av tvivelaktiga omständigheter, ska en rapport om tvivelaktig transaktion ändå lämnas. En rapport ska lämnas även i det fall att man först i efterhand uppdagar att en transaktion är tvivelaktig.

"Ett kundföretag betalar för grundlösa tjänster"

"Kundens ovillighet att leverera ombett material väckte mina misstankar."

"Till ett utländsk bolags konto överförs betydande belopp, vet inte varför"

1.2. Vad är en rapport om en tvivelaktig transaktion – och vad är den inte

Rapport om en tvivelaktig transaktion, rapport om penningtvätt, STR, *Suspicious transaction report*. Med alla dessa termer avses en rapport som en rapporteringsskyldig ska lämna till centralen för utredning av penningtvätt under centralkriminalpolisen alltid då denna uppdagar en tvivelaktig transaktion.

En rapport om penningtvätt bör lämnas med låg tröskel. Alltför ofta blir en rapport om penningtvätt inte lämnad av den orsaken att man inte förstår lämna en rapport eller den rapporteringsskyldiga inte anser sig ha tillräckliga bevis som stöd för sin misstanke. Någon bevisning förutsätts ändå inte. Den rapporteringsskyldiga behöver inte heller bedöma om det rör sig om ett brott. Utredningen av penningmedels ursprung och en transaktions verkliga karaktär tillkommer centralen för utredning av penningtvätt.

Då en rapport om penningtvätt lämnas är det inte fråga om någon brottsanmälan. Det är snarare fråga om ett tips, med vilket den rapporteringsskyldiga berättar för myndigheten om exceptionell verksamhet som denna uppdagat vid sidan om sina arbetsuppgifter och som myndigheten kunde ha skäl att noggrannare utreda. En rapport om penningtvätt som en rapporteringsskyldig lämnat kan leda till förundersökning och brottmålsdom, men så går det inte alltid. Det är mycket vanligt att behandlingen av fallet avslutas redan i utredningsstadiet, om det framgår att det inte rör sig om ett brott.

För att säkerheten hos den som lämnar rapporten ska kunna garanteras är lämnarens identitet en sekretessbelagd uppgift som inte utlämnas till den som är föremål för rapporten om penningtvätt.

”Den värdefulla transaktionen står i konflikt med kundprofilen.”

1.3. Hur lämnas rapporten?

Rapporten om en tvivelaktig transaktion lämnas i elektroniskt format med hjälp av den GoAML-applikation som centralen för utredning av penningtvätt upprätthåller.

Rapporten om penningtvätt lämnas på adressen <https://ilmoitus.rahanpesu.fi/Home>.

Endast sådana rapporteringsskyldiga som avses i lagen om penningtvätt kan registrera sig som användare av rapporteringsapplikationen. Det är också att rekommendera att alla rapporteringsskyldiga redan i förväg registrerar sig som användare av rapporteringsapplikationen, även om en rapportering ännu inte är aktuell.

Privatpersoner kan inte lämna någon rapport om penningtvätt via applikationen, men de kan vid behov kontakta centralen för utredning av penningtvätt

via e-post genom att sända ett meddelande till adressen rahanpesuilmoitukset(at)poliisi.fi.

1.4. Vad rapporterar jag om?

Nedan har sammanförts några allmänna exempel på transaktioner och situationer som kräver rapportering.

Vad rapporterar jag om?

- En transaktion avviker från kundens normala verksamhet.
- En transaktion är på något annat sätt ovanlig till exempel till sitt ekonomiska värde eller till sin karaktär.
- En transaktion är avvikande i branschen i fråga.
- Handlingarna och utredningarna som krävs för att kunna lära känna en kund är bristfälliga, oriktiga eller förfalskade.
- En juridisk person som är kund eller dennas verkliga förmånstagare kan inte identifieras eller tillförlitligt utredas.
- En kund eller transaktion har anknytningar till en sådan stat, där systemet för bekämpning av penningtvätt och av finansiering av terrorism inte uppfyller internationella förpliktelser.
- En transaktion genomförs inte eller ett kundförhållande etableras inte eller så sägs det upp på grund av transaktionens eller kundförhållandets tvivelaktighet.

Listan ovan är inte uttömmande. Kundens politiska inflytande dvs. PEP-status (*politically exposed person*) kan i några situationer utgöra ett skäl att granska transaktioner som kunden utför noggrannare och lättare än vanligt lämna en rapport om penningtvätt gällande dem.

I kapitlen nedan behandlas skilt för olika sektorer några till kundförhållanden eller transaktioner anknyttande omständigheter som kan tyda på penningtvätt eller finansiering av terrorism. I denna anvisning har skilt för olika sektorer räknats upp tvivelaktiga transaktioner som en rapporteringsskyldig har skäl att fästa uppmärksamhet vid. Indikatorförteckningarna i kapitlen är exempel och de är inte uttömmande. Å andra sidan är inte heller ett agerande enligt förteckningen någon garanti för brottslig verksamhet, utan det kan ofta finnas en laglig förklaring till situationen.

I kapitlen som gäller enskilda sektorer ges också exempel på situationer, då det är skäl att lämna en rapport om penningtvätt.

2. Förmedlare av fastigheter och hyreslägenheter

Uppdaga, utred och rapportera!

- En kund, en dennas närstående eller kompanjon är en politiskt inflytelserik person.
- Handlingarna och utredningarna som krävs för att lära känna en kund är bristfälliga. Kunden försöker använda oriktiga eller förfalskade identifieringshandlingar (identitetsstöder).
- Uppgifterna som kunden tillhandahållit står i konflikt med kundinformationen, kundens profil (placerarkund, anskaffar bostad för eget bruk osv.) eller kundens beteende. En konflikt yppar sig mellan en affär som ska ingås och kundens ekonomiska situation.
- En kund erbjuder ett betydande överpris för ett objekt eller är beredd att sälja ett objekt till ett betydligt underpris.
- En kund lämnar ett köpeanbud utan att ha sett objektet eller försöker skynda på köpet utan motiverad orsak.
- En kund ingår under en kort tid flera fastighets- eller lägenhetsaffärer.
- En kund gör ekonomiskt olönsamma eller annars irrationella transaktioner. Kunden kan till exempel sälja ett objekt han just köpt vidare, rentav med förlust.
- En kund använder sig av en bulvan eller en befullmäktigad representant i fastighets- och uthyrningsverksamhet.
- En kunds representant byts ut utan att handlingar som berättigar till representation företes.
- En kund betalar utan grund penningmedel till ett kundmedelskonto och kräver att medlen återbetalas. En kund vill återbetala sina medel till ett annat konto än till det konto, från vilket denna överfört dem till en förmedlarfirmas kundmedelskonto.
- Exceptionella betalningsarrangemang. En person som saknar anknytning till kundförhållandet betalar delvis eller helt köpesumman för en kunds räkning eller så betalas köpesumman från något annat konto än köparens konto.
- En kund vill betala i kontanter för handpenningens eller hela köpesummans del.
- En person som köper sin första bostad skaffar ett betydligt värdefullt objekt utan att behöva kredit för köpet.

Exempelfall

Frida Fastighetsförmedlare förmedlar ett värdefullt objekt i Helsingfors stadskärna. Frida får e-post från en ung person som köper sin första bostad och som berättar att han vill köpa objektet omedelbart utan att ha sett det. Det är ingalunda ovanligt i Helsingfors, men Frida blir förvånad, eftersom de som köper sin första bostad enligt hennes erfarenhet inte köper bostäder utan att gå på visningar. Då köpet slås fast framgår det att köparen inte behöver något lån för att köpa bostaden. Köparen berättar då också att en del av köpesumman betalas från köparens morbrors konto. Frida ber om en utredning av ursprunget för medlen som ska användas för köpet, men eftersom någon tillförlitlig utredning inte erhålls, lämnar Frida en rapport om en tvivelaktig transaktion till centralen för utredning av penningtvätt.

Fastighetsförmedlaren Torbjörn Tomt förmedlade en tomt i östra Finland. Han fann också snabbt en utländsk köpare för tomten och en i Finland bosatt bekant till köparen skötte köpet för köparens räkning. Köpet slogs fast och fastighetsförmedlaren, köparens representant och säljaren styrde stegen mot banken. Då köpet ingicks öppnade köparens representant en väska som innehöll köpesumman 45 000 euro i form av kontanter. Köparens representant berättade att köparen betalar köpesumman i kontanter, eftersom det på grund av banksystemet i köparens hemland vore trögt och svårt att betala beloppet som girering från köparens bankkonto. Torbjörn Tomt hade också tidigare hört om samma problem och visste att det stämmer, men beslöt lämna en rapport om penningtvätt i saken; användning av en representant vid köpet och betalning av köpesumman i form av kontanter var omständigheter som det var skäl att rapportera. Torbjörn antog också att banken lämnar en rapport om penningtvätt i saken, men han visste att det inte eliminerar hans egen rapporteringsskyldighet i saken.

3. Bokförare

Uppdaga, utred och rapportera!

- En kund har rikliga kontantflöden i bokföringen, fastän kontanter inte normalt används inom verksamhetssektorn.
- Kontantflödena är exceptionellt små med tanke på verksamhetssektorn och bokföraren misstänker att kunden säljer produkter och tjänster svart.
- En kund byter upprepade gånger bokförare och revisor.
- En kund idkar ekonomiskt olönsam affärsverksamhet.
- Lönerna som ett företag betalat är för låga för normalt leverne.
- Ett företag ger eller tar emot tvivelaktiga lån från företagets närmaste krets.
- Transaktionerna som en kund gjort står till sitt belopp och sina grunder i konflikt med kundprofilen.
- En transaktion verkar inte ha något uppenbart ekonomiskt syfte.
- Enligt inventariet minskar företagets lager betydligt utan att försäljningen ökar.
- En transaktion avviker från det sedvanliga till exempel till sitt ekonomiska värde eller till sin karaktär.
- Verifikaten verkar vara falska.
- I ett företags ägarstrukturer förekommer oklarheter eller så är de svåra att utreda och det väcker en misstanke om att de verkliga förmånstagarna hemlighålls.
- Ett företag har inga anställda och det måste anses exceptionellt i förhållande till affärsverksamheten.
- Ett företag har särskilt invecklade lånearrangemang.
- Ett nytt företag har exceptionellt stor försäljning.
- Ett företag betalar till exempel konsultavgifter till företag eller konton i skatteparadis.
- Av ett företags bokföring framgår betalningar, såsom konsultavgifter eller avtalsviten, som med tanke på verksamhetssektorn är otypiska till sin grund, sitt antal eller sitt belopp.
- Ett företag har exceptionellt många kontantuttag eller kontantinsättningar med tanke på affärsverksamheten.
- Misstänkta brottslingar eller kompanjoner till sådana är delaktiga i transaktioner och affärshändelser.
- Ett kundförhållande etableras inte eller sägs upp på grund av tvivelaktighet.

Exempelfall

Bosse har redan en längre tid anat att allt inte är i ordning i hans kafékunds bokföring. Bosse ansåg det speciellt att kaféets kontantförsäljningar efter ett ägarbyte först hade minskat betydligt och sedan upphört så gott som helt. Enligt kaféets ägare godkände företaget fortsättningsvis kontantbetalningar, men alla betalar numera med kort. Bosse var inte säker på vad han skulle göra. Kaféägarens förklaring verkade trovärdig, men han kunde inte släppa misstanken om att alla kontantbetalningar inte tagits med i bokföringen. Då han jämförde kaféets kontantbetalningar med en annan av sina kafékunders kontantbetalningar, uppdagade Bosse att skillnaden var procentuellt betydande men ändå rätt liten till sitt belopp. Bosse beslöt ta det säkra före det osäkra. Bosse lämnade en rapport om penningtvätt om den grå ekonomin som han misstänkte. Kaféets kundförhållande höll Bosse ändå i kraft, men han beslöt framöver följa upp företagets bokföring särskilt noggrant.

Bosse började gå igenom sina kunders bokföring särskilt omsorgsfullt. Då Bosse jämförde inventariet som hans kund uppgett med inventariet året innan, märkte han till sin förvåning att företagets lager betydligt minskat. Med hjälp av en snabb räkneoperation bedömde Bosse att minskningen av lagret borde ha gett en försäljning på minst ett sexsiffrigt tal, men enligt bokföringen var försäljningen endast cirka 15 000 euro. Bosse frågade kundföretaget om orsaken till det minskade lagret och den blygsamma försäljningen, men fick inget tillfredsställande svar i saken. Bosse lämnade en rapport om penningtvätt om företaget.

Inspirerad av det föregående fallet beslöt Bosse jämföra varje sin kunds inventarium med talen året innan och säkerställa att ändringarna i lagret motsvarade försäljningen. Bosse fann också en annan betydande avvikelse. I detta fall fanns ändå en naturlig förklaring till att lagret minskat utan försäljning. Produkten hade gått dåligt till salu och hade därför förskämts så att den måste bortskaffas. Någon rapport om penningtvätt behövde inte lämnas, eftersom utredningen som erhållits från kunden var tillräcklig och avvikelsen som uppdagats inte längre var tvivelaktig.

Som avslutning på en tung vecka beslöt Bosse på hemvägen göra en avstickare till en korvkiosk som hörde till hans kunder. Till Bosses besvikelse hade korvkiosken slagit igen. Det tog tre månader innan Bosse fick företagets bokföringsmaterial. Korvkiosken hade inte haft någon försäljning alls på tre månader, men på företagets konto hade så gott som varje vecka gjorts kontantinsättningar till belopp som varierade mellan 500 och 1500 euro. Bosse bad kunden om en förklaring. Enligt korvkioskföretagaren var det fråga om lån från en vän och i samband med kontantinsättningen lär företagaren ha varit tvungen att för banken förete den lånehandling som han upprättat med sin vän varefter insättningarna hade fått fortsätta. Bosse bad också om att få se lånehandlingen. Ännu efter utredningen som han erhållit från företagaren betraktade Bosse de ofta upprepade lånen som mycket tvivelaktiga och därför beslöt han lämna en rapport om penningtvätt. Det faktum att också banken på sitt håll kan ha utrett medlens penningursprung och lämnat en rapport om penningtvätt om samma sak spelade ingen roll.

4. Juridiska tjänster

Uppdaga, utred och rapportera!

- En kund bildar flera bolag inom en kort tid utan något skattetekniskt, juridiskt eller kommersiellt skäl.
- Kundkontrolluppgifterna som erhållits av en kund är bristfälliga eller så saknar kunden rätt att representera det företag, i vilket namn han utrettar ärenden.
- En kund kräver särskilt snabba ekonomiska transaktioner, kräver att en transaktion splittras eller är beredd att betala ett märkbart stort arvode för utförandet av en transaktion.
- Man försöker dölja de verkliga förmånstagarna med invecklade företagsstrukturer och genom att agera så, att de verkliga förmånstagarna förblir outredda.
- En kund är särskilt intresserad av en företagare som erbjuder juridiska tjänster och dennas åtgärder och processer för bekämpning av penningtvätt.
- I en kunds affärsverksamhetskompetens förekommer allvarliga brister, vilket tyder på att kunden i verkligheten inte står bakom transaktionerna utan tjänar som bulvan.
- En kund har talrika bankkonton utan affärsmässiga grunder.
- En kund ber om en icke ändamålsenlig transaktion, som inte verkar ge kunden någon ekonomisk eller affärsmässig vinning eller så misstänks den bygga på ett falskt avtal.
- En transaktion avviker till sitt belopp från kundens normala verksamhet eller är annars avvikande eller onödigt invecklad med tanke på kundprofilen.
- En kund vägrar eller kan inte ge tillräcklig utredning av en transaktion och bakgrunden till den eller så förekommer brister i handlingarna som hänförs till transaktionen.
- Betalningen för ett uppdrag kommer från en tredje part eller via ett invecklat finansieringsarrangemang.
- En fastighet köps eller säljs till ett betydligt under- eller överpris eller en kund gör fastighetsinvesteringar i en stat, som kunden inte verkar ha någon som helst anknytning till.

Exempelfall

Roberts Rättstjänster Ab biträder sin kund i arrangemangen kring ett företagsköp. Parterna i affären har överenskommit att noggrannare underhandlingar inleds genast då köparen Folke Fusk har satt in 50 000 euro på Roberts kundmedelskonto som bevis på hans betalningsförmåga. Fusk sätter in beloppet, men därefter verkar inte någondera av parterna särskilt intresserade av affärens detaljer. Robert börjar tvivla på hela affären och han försöker nå Fusk per telefon utan att lyckas. En vecka därefter meddelar Fusk att affären ändå inte blir av och ber att medlen överförs till Verna Vimsigs konto. Robert har aldrig ens hört talas om Verna Vimsig och vet inte vad hon har att göra med hela saken. Robert vägrar absolut att överföra medlen till en instans som inte hör till företagsköpet och rapporterar fallet till centralen för utredning av penningtvätt.

Roberts Rättstjänster Ab kontaktas av Fina Finurlig LLC, "(FF LLC)", som meddelar att företaget ämnar inleda affärsverksamhet i Finland och att man snabbt behöver Robert Rättstjänster Ab:s hjälp med att inleda verksamheten. En representant för företaget berättar att FF LLC med snabb tidtabell inleder import av specialkaffesorter direkt från Colombia till Finland. För det ändamålet vill FF LLC bilda ett bolag i Finland och ber Roberts Rättstjänster bilda ett sådant företag för deras räkning. FF LLC behöver också formellt hjälp med att leda företaget, eftersom FF LLC:s anställda inte fysiskt befinner sig i Finland. Roberts Rättstjänster ombes därför utse en anställd som erhållit juridisk utbildning till styrelsen i det företag som ska bildas. FF LLC är berett att i förväg betala ett betydande belopp för bildandet av företaget och för sittandet i företagets styrelse. Finansieringen av verksamheten skulle enligt FF LLC:s representant komma från tidigare företagsarrangemang.

Eftersom Roberts Rättstjänster inte erhåller de dokument man bett om över företagets ansvariga personer, finansiering eller verksamhet och kontakten inte annars heller fungerar på det sätt och med den exakthet som Roberts Rättstjänster Ab är van vid att agera, måste Roberts Rättstjänster Ab tacka nej till uppdraget. Roberts Rättstjänster Ab kan inte åt emot ett uppdrag enbart utgående från en diskussion över e-post, där man lovar leverera nödvändiga dokument inom kort. Roberts Rättstjänster Ab:s representant funderar om en rapport om penningtvätt borde lämnas i saken, fastän han inte fått reda på alla kontrolluppgifter och inte heller alla uppgifter om transaktionens karaktär. Roberts Rättstjänster Ab:s representant lämnar ändå en rapport om en tvivelaktig transaktion till centralen för utredning av penningtvätt. Han drog den slutsatsen att det i valet och kvalet är bättre att lämna en rapport än att inte göra det.

5. Företagstjänster

Uppdaga, utred och rapportera!

- En kund bildar flera företag utan något uppenbart kommersiellt syfte.
- En kund ber att ett bolag bildas utan att bolaget har för avsikt att idka affärsverksamhet eller det är oklart vilken affärsverksamhet bolaget har för avsikt att idka.
- I en kunds affärsverksamhetskompetens förekommer allvarliga brister, vilket tyder på att kunden i verkligheten inte står bakom transaktionerna utan tjänar som bulvan.
- Orsaken till att en adresstjänst anlitas är oklar.
- Kundkontrolluppgifterna som erhållits av en kund är bristfälliga.
- Betalningen för ett uppdrag kommer från en tredje part eller via ett invecklat finansieringsarrangemang.
- Man försöker dölja de verkliga förmånstagarna med invecklade företagsstrukturer och genom att agera så, att de verkliga förmånstagarna förblir outredda.

Exempelfall

Som bokföringskund till Bosse Bokförare sökte sig en småförtagare som erbjöd föreläsnings- och konsulttjänster. Kunden bad om att få anteckna Bosses bokföringsbyrås adress som sin adress i handelsregistret. Bosse hade inte tidigare erbjudit adresstjänster och i sina tankar funderade han redan om kunden hade för avsikt att dra in honom i något skumt och om han alls var någon konsult. Kunden berättade ändå att bolaget inte hade några egna lokaler, men att han på grund av sitt bolags trovärdighet och sin egen hemfrid inte velat anteckna sin egen höghusbostad som företagets adress. Av den orsaken föreslog han detta arrangemang för bokföraren. Bosse övertygades om att arrangemangets syfte var uppriktigt och gick med på saken. Någon rapport om penningtvätt lämnades inte och senare började Bosse erbjuda adresstjänster också till sina andra bokföringskunder.

Folke Förtagare var en sådan erbjudare av företagstjänster som avses i lagen om penningtvätt. Ibland söktes sig sådana personer som kunder till Folke som ville att Folke bildar ett företag för deras räkning. Sådana uppdrag hade Folke redan haft flera av, men än så länge hade han inte stött på ett endaste tvivelaktigt fall. En dag kontaktades Folke ändå av en person som snabbt ville träffa Folke och ingå ett uppdragsavtal med honom om bildandet av ett företag. Folke bad kunden komma till Folkes byrå för ett möte och kunden som klagade över att han hade bråttom gick slutligen med på det. Under mötet framgick att kunden

ville att Folke bildar osedvanligt många bolag, men han kunde inte särskilt utförligt berätta för Folke hurdan affärsverksamhet som företagen hade för avsikt att idka och varför flera bolag skulle bildas samtidigt. Kunden meddelade också Folke att han inte vill att hans eget namn kommer fram i samband med bolagen som ska bildas. Folke ansåg att hela situationen verkade tvivelaktig och beslöt tacka nej till uppdraget, eftersom det helt tydligt inte fanns något motiverat och förnuftigt skäl för bildandet av företagen. Folke lämnade en rapport om en tvivelaktig transaktion till centralen för utredning av penningtvätt.

En något liknande situation uppstod snart därefter. En snyggt klädd kvinna bad Folke bilda ett företag, eftersom hon hade för avsikt att inleda import och försäljning av "medicinska tekniska komponenter". Folke gjorde som han blev tillsagd, fastän det då han samtidigt småpratade med kunden framkom att verkställande direktören för företaget som skulle bildas inte kunde berätta särskilt mycket om produkterna som skulle importeras och inte heller verkade ha någon affärsverksamhetsplan. Hon verkade inte heller ha någon kompetens eller erfarenhet av branschen. Fallet gjorde Folke såpass betänksam att han, då det gått några veckor efter att företaget bildades, lämnade en rapport till centralen för utredning av penningtvätt och berättade att han misstänker att kvinnan tjänat som en bulvan.

6. Pantlåneinrättningar

Uppdaga, utred och rapportera!

- Handlingarna och utredningarna som krävs för kundkontroll är bristfälliga eller så försöker kunden använda förfalskade handlingar.
- En kund verkar tjäna som en bulvan och en juridisk person, den verkliga förmånstagaren, den person för vilkens räkning kunden agerar, kan inte identifieras eller tillförlitligt utredas.
- Saken eller egendomen som ska pantsättas är atypisk till sitt värde eller belopp med tanke på kundprofilen.
- Ursprunget för saken eller egendomen som ska pantsättas är oklart eller tvivelaktigt.
- En pants ägar- eller förvärvsutredningar är avvikande eller bristfälliga. I fråga om bostadsaktier som ska pantsättas förekommer till exempel ett tvivelaktigt fång som gäller aktiernas övergång till pantsättaren.
- En kund vill pantsätta en hel del likadana och/eller nya varor, såsom elektronik och guldsmycken.
- En kund gör flera pantsättningar inom en kort tid, eller en kund pantsätter och inlöser samma sak eller egendom upprepade gånger.
- En kund ber att lånet han erhåller mot en pant betalas till ett konto eller företag som ligger i ett skatteparadis eller någon annan stat förknippad med risker eller till någon annans konto än pantsättarens konto.
- En kund vill att ett exceptionellt stort lån betalas till honom i kontanter.
- En kund vill återbetala ett lån eller avkortningen av ett lån i kontanter, fastän lånet ursprungligen betalats till kundens bankkonto.
- Användningsändamålet för ett lån verkar diffust eller tvivelaktigt.
- En kund godkänner att panten underskattas och lämnar slutligen panten outlöst.
- En kund köper panter som är lätta att omsätta i pengar på en auktion för outlösta panter och panterna är atypiska till sitt värde och belopp med tanke på kundprofilen.
- En kund vill betala köpesumman för en sak eller egendom i sin helhet eller till betydande delar i kontanter eller från ett konto i ett kreditinstitut som ligger någon annanstans än i Finland.
- En kund löser ut en pant eller köper den på en auktion med medel av oklart eller tvivelaktigt ursprung.
- En kund har rikliga mängder pantsättningar, för vilka han bett om lån i kontanter och kontanterna bildar som helhet bedömt ett stort belopp.
- En kund försöker skynda på en transaktion utan grundat skäl.
- En kund använder exceptionellt mycket kontanter.
- En kund vill få invecklade transaktioner.
- En kunds representant byts ut utan att några handlingar om utbytet av representanten företes.
- En kunds kontaktuppgifter eller ett bolags ledande personer ändras ofta.

Exempelfall

Betalningsuppgifterna som dagens första pantlånekund hos en pantlåneanstalt gett med tanke på utbetalningen av lånet verkade egendomliga och den långa bokstavskombinationen dvs. BIC-koden antydde att betalningen skulle gå till en utländsk bank. I betalningsuppgifterna verkade mottagaren vara kunden själv, men situationen verkade ändå egendomlig. En anställd på pantlåneanstalten beslöt utreda situationen. Kunden berättade att han bott en del av sitt liv utomlands på grund av att hans arbete krävde en hel del resande och att han fortsättningsvis tillbringar merparten av året på annat håll än i Finland. Som utredning levererade kunden ett utdrag, av vilket det framgick att bankkontot utomlands tillhörde kunden och var hans personliga konto. Situationen gjorde ändå fortsättningsvis den anställda på pantlåneanstalten betänksam, eftersom kundens tidigare lån enligt uppgifterna i kundinformationssystemet hade betalats till ett finskt bankkonto. Den anställda på pantlåneanstalten kontrollerade också såväl EU:s som internationella arbetsgruppen FATF:s förteckningar över högriskländer. Staten, i vilken kundens utländska bank låg var inte upptagen i någondera förteckningen, men situationen verkade ändå avvika från kundens normala verksamhet. Den anställda beslöt lämna en rapport om en tvivelaktig transaktion.

Samma eftermiddag dök en kund upp i pantlåneanstalten för att återbetala sitt lån som han lyft endast en vecka tidigare. Då kunden meddelade att han vill återbetala lånet i sin helhet i kontanter, väcktes en misstanke hos en anställd på pantlåneanstalten. Hon såg av uppgifterna om kunden att lånet ursprungligen betalats till kundens bankkonto och att kunden aldrig tidigare hade återbetalat sina lån så fort efter att lånet tagits. Det här var också första gången som kunden ville betala bort sitt lån i sin helhet på en gång och ännu i kontanter. Den anställda på pantlåneanstalten började utreda vad det var fråga om. Kunden var ovillig att reda ut saken och meddelade att medlen härstammade från en lottovinst. Den anställda på pantlåneanstalten ansåg att utredningen inte var trovärdig. Hon bad därför kunden som extra utredning leverera sådana dokument, av vilka medlens ursprung trovärdigt framgår. Då sådana extra utredningar inte levererades, lämnade hon en rapport om en tvivelaktig transaktion.

7. Tillhandahållare av finansiella tjänster, kreditgivare och valutaväxlare

Uppdaga, utred och rapportera!

- I en kunds verksamhet och ägarstruktur förekommer oklarheter eller så är ägarstrukturerna inte enkla att reda ut.
- En kund eftersträvar invecklade ägar- och uppdragsförhållanden.
- En kund gör ekonomiskt olönsamma eller annars irrationella transaktioner.
- En kunds konto- eller kontaktuppgifter byts ofta.
- Finansieringen som en kund ansöker om motsvarar inte hans ekonomiska situation.
- En kund försöker lyfta krediten till ett annat konto än det konto som ligger bakom en stark identifiering.
- En kund ger inom en kort tid flera uppdrag, såsom finansieringsavtal, löne-lyftningar eller valutaväxlingar.
- En kund kan inte nås eller så är nåbarheten inte konsekvent.
- En kund avkortar ett lån exceptionellt snabbt genast efter att lånet lyfts.
- En kund gör ovanligt stora överbetalningar.
- Personer utan anknytning till kundförhållandet återbetalar kundens finansiering.
- En kund har relativt stor kundspecifik penningrörelse dvs. kredit avkortas bort och lyfts på nytt flera gånger.
- En kund växlar flera gånger smärre belopp avsiktligt under tröskelvärdet för rapportering.
- Utredningen som en kund gett om ursprunget för medel är inte trovärdig.
- En kund växlar pengar i flera olika valutor.
- En kund växlar upprepade gånger valuta utan att använda ett bankkonto.
- En kund växlar valuta på flera olika verksamhetsställen inom en kort tidsperiod.
- En kund anlitar vid valutaväxling kurirer som ofta agerar för oidentifierade beställares räkning.
- En kund vädjar till brådska och vill att uppdraget sköts med särskilt snabb tidtabell utan grundat skäl.
- En kunds uppträdande verkar annars tvivelaktigt och inkonsekvent.

Exempelfall

Klara Kund har ingått ett konsumtionskreditavtal på flera tusen euro med Fina Finansiären. Klara Kund har också tidigare ansökt om lån och betalat sin kredit i stort sett enligt överenskommen betalningstidtabell med undantag för några dröjda avkortningar. Också för det senaste lånets del har Fina Finansiären och Klara gjort upp en tvåårig betalningsplan och överenskommit om en skälig månadsrat. Ett par veckor efter att lånet utbetalats avkortar Klara ändå lånet bort i sin helhet. Fina Finansiären ber om en utredning av detta agerande som inte passar in på kundens profil. Klara berättar att hon annullerat ett överenskommet bilköp och vill återbetala finansieringen hon sökt. Klara Kund berättade ändå då hon sökte lån att hon sökt finansiering för en renovering. Då Fina Finansiären frågade något mer om fallet, fick Klaras förklaring åter en ny vändning för nu berättar hon att hon vunnit ett stort belopp på ett lotteri. Fallet gör Fina Finansiären betänksamt och man besluter därför lämna en rapport om en tvivelaktig transaktion i fallet.

Ville Valutaväxlare står just i beråd att stänga sitt valutaväxlingskontor för dagen då en kund som verkar ha bråttom promenerar in. Kunden vill växla 2500 euro till flera olika valutor. En av valutorna som kunden ber om finns inte att få i det belopp som kunden behöver så kunden berättar att han i stället tar en annan valuta. Det väcker förvåning hos Ville och han ställer en fråga till kunden om det. Kundens svar är svävande och gör Ville förbryllad. Medan Ville fyller i pappren som krävs berättar kunden att han har bråttom och skyndar på Ville. Ville frågar ännu efter ursprunget för kundens kontanter, men anser att kundens förklaring inte är trovärdig och denna kan inte heller ge någon skriftlig bevisning som stöd för sin berättelse. Eftersom Ville anser att det i fallet redan börjar vara flera indikatorer som väcker misstankar, besluter han tacka nej till uppdraget. Efter att kunden lämnat kontoret lämnar Ville omedelbart en rapport om en tvivelaktig transaktion.

Företagsfinansierare YX har fått en begäran om fakturafinansiering från Förträfflig Ab. Förträfflig Ab verkar i cateringbranschen, men erbjuder också kafétjänster. Fakturan som levererats till Företagsfinansieraren saknar referensnummer och som referens har märkts ut 'övriga tjänster'. Företagsfinansieraren hör sig för hos Förträfflig Ab om det finns något uppdragsavtal som grund för fakturan, men företaget berättar att det gjorts muntligen. Förträfflig Ab levererar ändå fler dokument med anknytning till fakturan som verkar stämma överens med grunden för fakturan och ger också mer information om det överenskomna uppdraget. Företagsfinansieraren kontrollerar ändå ännu de grundläggande uppgifterna om företaget och ber om uppgifter om företagets ägare. Förträffliga Ab sänder inte några dokument utan meddelar att man inte längre vill fortsätta överenskommandet om ett finansieringsanbud. Företagsfinansieraren ber om mer information i saken och Förträffliga Ab:s svar gör Företagsfinansierare YX betänksamt. Man besluter därför lämna en rapport om tvivelaktig transaktion om det avbrutna uppdraget.

8. Indrivningsbyråer

Uppdaga, utred och rapportera!

- En kund har flera bifirmor eller underbolag.
- För en kund saknas de ansvariga personerna och koncernägarna i FODS.
- Identifieringen av en kund medför utmaningar till exempel på grund av bristfälliga handlingar.
- En kund vägrar leverera identifikationsuppgifter i den omfattning som indrivningsbolaget bett om.
- Adresserna som en kund levererat är oklara.
- En bank ber om mer information om en gäldenär.
- En kund gör en kontantbetalning per brev.
- En kund gör betalningar som är större än sedvanligt.
- En kunds lånebelopp och snabba återbetalningar är tvivelaktiga med tanke på kundens intäkter.
- En kunds kontonummer byts ofta.
- Den som betalar skulden är en annan person än gäldenären eller så kommer en del av betalningen från annat håll.
- En skuld betalas från ett annat land än det land där kunden verkar.
- En gäldenär gör en betydande överbetalning.
- En kund gör en överbetalning som saknar referens.
- En betalnings specificering motsvarar inte produktbeteckningen eller någon annan referens.
- Faktureringsgrunden är tvivelaktig och faktureringsgrunden står således i konflikt med kundens bransch.
- Kapitalet som ska indrivas är exceptionellt stort.
- Kapitalets belopp i indrivningsuppdragen som kommer för indrivning avviker från det huvudsakliga kapital som uppdragsgivaren uppgett. En kund kan till exempel uppge att kapitalen som ska indrivas är mindre än 10 000 euro, men så kommer ändå en fordran på 50 000 euro för indrivning.
- En enskild borgenärs fordringar reklameras oftare än vanligt.
- I en borgenärs verksamhet yppar sig inkonsekvenser.
- En gäldenär som är i indrivning gör en större enskild betalning eller så betalar han hela skulden slut.

Exempelfall

Ivars Indrivning Ab:s uppdragsgivare dvs. kund hade fakturerat en privatperson med en faktura. Cirka två veckor senare betalade gäldenären beloppet tiofaldigt med referensuppgifterna på fakturan. Ivars sände gäldenären ett överbetalningsbrev, där man bad gäldenären uppge sina bankkontaktuppgifter för återbetalning av överbetalningen. Två gånger fick indrivningsbyrån som svar på överbetalningsbrevet gäldenärens dotters betalningskontaktuppgifter. Efter det tredje överbetalningsbrevet ringde maken till gäldenärens dotter upp Ivars och berättade att gäldenären lider av en minnessjukdom och att hans dotter har tillgång till gäldenärens tillgångar. Maken till dottern ringde ännu på nytt och bad Ivars Indrivning Ab inrikta en del av betalningen på uppdragsgivarens öppna faktura.

Ivars Indrivning Ab vidtog inte någon av åtgärderna och gjorde inte någon av betalningarna man bett om, eftersom de kräver fullmakt från gäldenären. Därefter ringde gäldenärens dotter upp Ivar för att gäldenären skulle kunna ge sin fullmakt. Under samtalet framkom att gäldenären inte själv kan eller förmår ge någon fullmakt, utan dottern satt bredvid honom och dikterade vad han skulle säga. I befolkningsdatasystemet fanns ändå inte någon anteckning om bevakning av gäldenärens intresse eller om fullmakt för intressebevakning.

Efter samtalet erhöll Ivars Indrivning per post betalningskontaktuppgifter, där gäldenärens dotter åter hade antecknats som mottagare av återbetalningen. Ivars Indrivning återbetalade medlen till bankens clearingkonto så att banken kan återbetala medlen till samma konto, från vilket medlen härstammar. Ivar lämnade en rapport till centralen för utredning av penningtvätt i saken.

Indrivningsbolaget Björn Ab fick som kund Stinas Shop Ab som hade en webbutik. Snart stockades Björn Ab:s kundservice av reklamationer som gäldenärer lämnat och enligt vilka en beställd produkt aldrig kommit, fastän den hade fakturerats. Då man inte erhöll någon tillräcklig tilläggsutredning i saken från Stinas Shop Ab, började indrivningsbolaget misstänka att deras kund gjorde sig skyldig till webbutikbedrägeri. Björn Ab sade upp sitt uppdragsavtal och lämnade en rapport om penningtvätt i saken.

Även om indrivningen av fakturor redan hade avslutats i och med att kundförhållandet sagts upp, inkom ännu betalningar på sända fakturor i jämn takt. På grund av misstanken om brott redovisade Björn Ab dem inte till Stinas Shop Ab, utan höll medlen kvar på sitt kundmedelkonto.

9. Konst- och varuhandlare

Uppdaga, utred och rapportera!

- En kund försöker undvika att dennas identitet verifieras genom att dela upp betalningarna som ingår i transaktionen på flera olika transaktioner som ändå har en koppling till varandra och överstiger tröskelvärdet 10 000 euro.
- Konstföremålen eller varorna som en kund köpt eller erbjuder till försäljning till en instans som förmedlar konst eller varor är atypiska till sitt värde eller sin mängd med tanke på kundprofilen.
- En kund hämtar ett konstföremål eller en vara till en instans som förmedlar konst eller varor för försäljning och föremålets eller varans ursprung är tvivelaktigt.
- En kund vill köpa ett konstföremål eller en vara utan att se objektet, försöker skynda på köpet utan grundat skäl eller vill göra köpet till ett betydande över- eller underpris i jämförelse med det uppskattade priset på köpet.
- En kund betalar flera värdefulla köp av ett konstföremål eller en vara inom en kort tid.
- En kund säljer konstföremålen eller varorna han köpt snabbt vidare utan att bry sig om förlusterna som uppstår.
- En kund vill få invecklade transaktioner.
- En kund vill betala köpesumman för ett värdefullt konstföremål eller en värdefull vara i sin helhet eller till betydande delar i kontanter eller från ett konto i ett kreditinstitut som verkar någon annanstans än i Finland.
- En kund använder ett betydande belopp kontanter för anskaffningar, fastän kunden också öppnat ett inköpskonto i affären.
- Köpesumman betalas helt eller delvis av någon annan än den som köpt ett konstföremål eller en vara eller så betalas köpesumman från någon annans konto än kundens konto utan grundat skäl.
- Medlen som erhållits av returnering eller återförsäljning av ett konstföremål eller en vara ombes återbetalas på något annat sätt än det ursprungliga betalningssättet eller betalas till tredje part.
- En kund tjänar som bulvan.
- Den juridiska personen, den verkliga förmånstagaren eller den person, för vilkens räkning en kund eller dennas representant agerar, kan inte identifieras eller tillförlitligt utredas.
- En kunds representant byts ut utan att några dokument som hänför sig till saken har företetts.
- En kunds kontaktuppgifter eller ett bolags ledande personer ändras ofta.

Exempelfall varuhandel

Vera Varuhandlare höll just på att stänga sin butik, då en kund som verkade ha bråttom kom in i butiken. Kunden började fråga Vera hurdana varor hon har till försäljning och hur mycket de värdefullaste kostar. Vera ansåg situationen vara en aning säregen, men började betjäna kunden. Kunden gav sig inte länge till tåls med att köpslå, utan ville köpa en gammal värdefull klocka utan att desto närmare undersöka den. Vera berättade för kunden att klockan kostar 6 000 euro, eftersom det var fråga om ett exemplar i mycket gott skick. Kunden började gräva fram sedlar ur sin ficka och lade fram på disken en stor bunt med sedlar som var relativt små till värdet och som såg ut att vara i dåligt skick. Vad månne det riktigt rör sig om här, tänkte Vera i sitt stilla sinne. Merparten av hennes kunder betalade sina inköp med bankkort. Vera konstaterade ändå att tröskelvärdet på 10 000 euro som avses i lagen om penningtvätt i denna situation ändå inte överskreds.

Ett par dagar senare rusade samma jäktade kund in genom dörren till Veras butik, denna gång tidigt om morgonen. Kunden hade helt samma ärende som senast och frågade efter de värdefullaste varorna som Vera säljer och skyndade på köpet. Denna gång valde kunden ett värdefullt smycke som Vera hade pris-satt till 4 500 euro. Åter dök en bunt sedlar upp från kundens ficka och kunden började räkna upp sjabbiga sedlar på butiksdysken. Vänta nu lite! Vera vaknade plötsligt upp och började addera ihop kundens tidigare kontantbetalning med kontanterna som nu radats upp på disken. 10 500 euro. I det här fallet är det nu tydligt fråga om betalningar som har koppling till varandra, tänkte Vera, och började vidta sådana åtgärder för identifiering av kunden som avses i lagen om penningtvätt.

Kunden blev irriterad av Veras frågor och vägrade samarbeta. Om medlens ursprung ville kunden inte ge något annat än en muntlig utredning, enligt vilken hon just hade sålt sin bil och fått kontanterna den vägen. Som identitetshandling försökte kunden visa upp för Vera sitt FPL-kort som saknade ett foto. Vera började vara misstänksam och funderade om kunden kanske hade försökt undvika en verifiering av identiteten genom att dela upp kontantbetalningarna i två delar. Utredningen av medlens ursprung tillfredsställde inte heller Vera. De små sedlarna och dessas dåliga skick gjorde också Vera misstänksam. Vera konstaterade att hon inte kan slutföra denna transaktion, om kunden inte företer någon riktig identitetshandling och på ett tillförlitligt sätt utreder kontanternas ursprung. Kunden lämnade butiken i all tysthet och Vera Varuhandlare lämnade en rapport om en tvivelaktig transaktion till centralen för utredning av penningtvätt med de uppgifter som hon fått om kunden.

Exempelfall konsthandel

Bruno Bildkonstnär som jobbar i ett eget arbetsrum och har ett rykte som en ytterst skicklig målare av oljemålningar var noterad såväl i Finland som utomlands. En dag kontaktades Bruno Bildkonstnär av företaget Tvätt & Puts Ab. Ville Vittvätt som presenterat sig som en representant för företaget hörde sig för om Bruno som beställningsarbete kunde måla en oljemålning för Tvätt & Puts Ab:s

nya lokaler. Vittvätt berättade för Bruno att det redan var bråttom med målningen, eftersom avsikten var att de nya lokalerna tas i bruk redan ett par veckor senare.

Vittvätt uppgav att han gärna betalar Bruno litet extra, om målningen kunde fås slutförd i en handvändning. Bruno blev förbryllad av förslaget. Varför ville ett företag i städningsbranschen köpa en oljemålning av honom med en så snäv tidtabell? Bruno visste sig vara en vida noterad och skicklig konstnär, som inte hade brist på kunder, men situationen verkade underlig. Bruno beslöt ändå föreslå ett möte för representanten för Tvätt & Puts Ab för att få mer information om transaktionen och om Tvätt & Puts Ab. Företagets representant Ville Vittvätt uppgav att han själv just nu är bortrest, men berättade att han sänder en annan person, Olga Okänd, till mötet.

Under mötet berättade Olga Okänd för Bruno Bildkonstnär att Tvätt & Puts Ab gärna betalar 10 000 euro för målningen, om Bruno bara hinner få målningen färdig så fort som möjligt. Bruno blev förvånad, eftersom han ännu inte hunnit säga någonting om sina prissättningsgrunder. Larmklockorna började ringa då Olga Okänd föreslog att en del av summan betalas i kontanter och en del via Ville Vittväts eget bankkonto, eftersom det skulle vara ett "smidigare sätt". Det framgick också snart att Olga Okänd just inte alls kände till Tvätt & Puts Ab:s affärsverksamhet och att handlingen som Olga företett som bestyrkning av identiteten såg ut som om den just kommit från torktummlaren. Utredningarna som Olga gett var inte trovärdiga. Olga berättade att medlen härstammade från städfirmans affärsverksamhet, fastän hon inte kunde förete något som helst dokument som stöd för sitt påstående. Bruno ansåg att transaktionen verkade mycket tvivelaktig och han bad därför såväl Ville Vittvätt som Olga Okänd ännu leverera fler utredningar. Då Tvätt & Puts Ab därefter inte längre hörde av sig, konstaterade Bruno Bildkonstnär att avtalet inte blir av och lämnade utan dröjsmål en rapport till centralen för utredning av penningtvätt.

10. Skatterådgivare

Uppdaga, utred och rapportera!

- I ett företags ägarstrukturer förekommer oklarheter eller så är strukturerna svåra att utreda och det väcker en misstanke om att de verkliga förmånstagarna hemlighålls.
- Ett företags namn eller kontaktppgifter växlar.
- Ett företag har inga anställda och det måste anses exceptionellt i förhållande till affärsverksamheten.
- Ett företag har särskilt invecklade lånearrangemang.
- Ett företag betalar till exempel konsultavgifter till företag eller konton i skatteparadis.
- En kund verkar söka råd för penningtvätt.
- En kund är särskilt bekymrad över skatterådgivarens tillförlitlighet och hemlighållandet av uppgifter som kunden yppat eller begäranden som denna framfört.
- En kund försöker undvika skatt eller ber om råd för att styra medel till exempel till offshore-bolag eller konton obemärkt eller utan att väcka misstankar.
- En kund är intresserad av möjligheten att cirkulera medel via en tjänsteleverantörs kundmedelkonto.
- En kund använder utländska konton utan något till affärsverksamheten anknytande skäl.
- Misstänkta brottslingar eller kompanjoner till sådana är delaktiga i transaktioner och affärshändelser.

Exempelfall

Sune Skatterådgivares arbetsvecka fick en lovande början. Arbetsdagen var fullbokad med möten med kunder, av vilka den första var Sunes stamkund Fusk & Fiffel Ab som vanligen mönstergillt mötte upp hos Sune Skatterådgivaren. Företagets ägarstruktur var transparent och lätt att gestalta och Sune hade inte annars heller någonsin haft något skäl till oro under kundförhållandet med Fusk & Fiffel Ab. Under mötet bad Fusk & Fiffel ändå Sune om ett råd som avvek från det sedvanliga. Fusk & Fiffel Ab behövde snabbt överföra ett betydande belopp penningmedel till ett annat företag och man bad Sune om råd om det hur medlen så "smidigt" som möjligt och i all tysthet kunde överföras till Off & Shore Ab.

Sune bad Fusk & Fiffel Ab:s representant om mer information om vad det egentligen rörde sig om i en sådan transaktion och varför man ville överföra medlen just till Off & Shore Ab. Det framgick att Off & Shore Ab hade samma ägarstruktur som Fusk & Fiffel Ab och det kvarstod således ingen oklarhet om till exempel de verkliga förmånstagarna. Fusk & Fiffel Ab berättade också i övrigt öppet för Sune vad det i Off & Shore Ab:s affärsverksamhet allmänt taget rörde sig om. I fråga om transaktionen som skulle genomföras uppgav Fusk & Fiffel Ab som skäl till överföringen av medlen enbart "skattearrangemang". Sune meddelade Fusk & Fiffel Ab att han med dessa uppgifter tyvärr inte ge några råd i saken i fråga. Sune lämnade en rapport om en tvivelaktig transaktion om fallet.

Bosse Bokförare erbjöd vid sidan om ekonomiförvaltningstjänster också skatterådgivning. En av Bosses bokföringskunder bokade tid för skatterådgivning och berättade då att han vill bredda sin verksamhet till industrisektorn. Avsikten var att importera trävirke och andra material för industrins behov. Bosse var förvånad, eftersom breddningsplanerna betydligt avvek från kundens nuvarande verksamhet; kunden hade en liten biluthyrningsfirma som sysselsatte enbart företagaren själv. Då Bosse diskuterade med kunden lade han märke till att kunden särskilt var intresserad av hur man kan få mervärdesskatteåterbärningar. Då det framgick att kunden inte ens funderat på de logistiska arrangemangen vid import av varor och diskussionen fortlöpande styrdes in på mervärdesskatteåterbärningar, började Bosses larmklockor ringa. Bosse började misstänka att ingen annan handel i verkligheten ens skulle ske, utan kunden strävade efter att få ogrundade mervärdesskatteåterbärningar. Bosse hade inga bevis på det, men han beslöt förlita sig på sin instinkt; Bosse lämnade en rapport om penningtvätt i saken. Bosse höll fortsättningsvis företagarens bokföringskundrelation i kraft, men på grund av sina tvivel beslöt han ta företaget under intensifierad uppföljning.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland

